

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● кошт 3000 рублёў

Трагедыя ў Магілёве: трое мужчын патанулі ў бітуме

Гэтае надзвычайнае здарэнне адбылося на бітумнай базе «Дарсервіса» горада Магілёва ў сераду. Каля 18 гадзін вечара падчас разгрузкі чыгуначнага саставу з бітумам, які прыбыў з Наваполацкага завода, адзін з працоўных у змене па неасцярожнасці ўпаў у рэзервуар для захоўвання і раздачы бітуму ёмістасцю прыкладна 500 кубічных метраў. Яшчэ адзін рабочы з брыгады, імкнучыся дапамагчы, працігнуў руку таварышу і таксама ўпаў у рэзервуар. Тое ж самае адбылося і яшчэ з двума мужчынамі.

Пасля гэтых трох няўдалых спроб хутка выратаваць людзей была выклікана дапамога. На жаль, супрацоўнікам аварыйна-выратавальнага атрада абласнога ўпраўлення ваенізаванай пажарнай аховы, якія прыбылі на месца здарэння, удалося выратаваць жыццё толькі аднаму з чатырох рабочых, што апынуліся ў рэзервуары з бітумам, — таму, хто ўпаў пазней за ўсіх. Трое мужчын патанулі — 60-гадовы рабочы, 39-гадовы механік і 45-га-

довы электрык.
Учора на месца здарэння прыбылі супрацоўнікі праваахоўных органаў і выклікалі з водпуску дырэктар «Дарсервіса». У другой палове дня трупы яшчэ не былі вынуты з застылага бітуму, а аварыйна-выратавальны атрад займаўся падрыхтоўчымі работамі для гэтай няпростай справы. Справа, якая будзе праведзена ўважлівае расследаванне прычын гэтага трагічнага выпадку.

Ілона ІВАНОВА.

ВОЗГАДАЕ

Тэлевізійны «голад» мінчанам не пагражае

Ужо ў самым бліжэйшым будучым, прышоўшы вечарам дамоў і ўключыўшы тэлевізар, многія мінчане змогуць убачыць акрамя прыватных і дзяржаўных тэлевізійных каналаў і іншыя каналы. Раённыя аб «запуску» спадарожніковых тэлевізійных праграм у гарадскую кабельную ТБ-сетку прыняў Мінскі гарвыканкам. Аб гэтым паведамляюць прэс-камерфанды, якія адбыліся 7 ліпеня ў сталічнай мэры, дырэктар дзяржаўнага прадпрыемства «Мінскі тэлевізійна-інфармацыйны сеткі» Юрый Васілеўскі.

Паводле яго слоў, спецыялісты прадпрыемства прааналізавалі вопыт Санкт-Пецярбурга і Масквы ў арганізацыі кабельнага вышчэння. Акрамя таго, па просьбе Мінскага гарвыканкама Цэнтр сацыяльных і палітычных даследаванняў БДУ правёў выбарчае сацыялагічнае апытанне мінчан на прадмет іх адносінаў да трансляцыі спадарожніковых праграм. 68 працэнтаў рэспандэнтаў выказалася «за», але пры той умоў, што плата за прыём кожнага канала не будзе перавышаць 5–10 тысяч рублёў.

Юрый Васілеўскі адзначыў, што ўжо цяпер прадпрыемства «Мінскі тэлевізійна-інфармацыйны сеткі» праводзіць эксперымент і трансліруе на 40 тысяч мінскіх кватэр ра-

КРЫМІНАЛ

Грошы лішнімі не бываюць.

Але зарабляць іх трэба ўласнымі рукамі

У сродках масавай інфармацыі часта можна сустраць паведамленні аб тым, што хто-нік з кіруючых работнікаў, займаючы мяккія крэслы, не ўспяе выпадку, каб не скарыстаць гэтай выгады.

Супрацоўнікам Талачынскага райаддзела ўнутраных спраў убудавана крэмінальная справа ў адносінах да дырэктара аднаго з мясцовых саўгасуў, які падарваўся ў прыватнасці 164 мільёнаў рублёў, вылучаных у жніўні 1997 года ад продажу мясамісц саўгаса па фальшывых дакументах. Мера стрыманая ў выглядзе арышту да яго пакуль не прымалася.

Антон ЗАПОЛЬСКИ.

ХІМ ЧЭМПІЯНАТ СВЕТУ ПА ФУТБОЛУ

ФРАНЦУЗЫ ПРЫМАЮЦЬ ВЫКЛІК БРАЗЫЛЬЦАЎ

Толькі два дні застаецца да завяршэння сусветнага першынства па футболе. Заўтра ў Парыжы ў матчы за 3-е месца згуляюць зборныя Галандыі і Харватыі, а ў нядзелю, 12 ліпеня ў прыгарадзе французскай сталіцы Сен-Дані за Кубак свету паспаўнача французы і бразыльцы.

Між тым, папулярныя падвышчкі і іх вынікі выклікалі вялікі рэзанс ў футбольных колах планеты. Самымі няшчаснымі пасля гульні з бразыльцамі адчувалі сябе галандцы. Са словамі на вачах пакідаў стадыён Філіп Коулі Роналд дэ Бур — яны не забілі пасляматчавага пенальці.

«Мы дамінавалі на полі і адной нагой ужо сталі ў фінале, — сказаў пасля матча галоўны трэнер «аранжавых» Гуус Хідзінк. — Таму для нас асабліва балючы нявыкарыстаны пенальці». «Мы гулялі, вядома ж, не так моцна, як супраць Аргенціны, але ўсё ж маглі выйграць», — адзначыў Роналд дэ Бур.

Пасля фінальнага свістка сустрачч Францыя-Харватыя, гэтае трагедыя перамагла французцаў, які дзіця, настаўнік французцаў Эме Жаке. «Гэта быў велікі чыжык матчу, гэта — вялікае шчасце, — заявіў ён. — Было надзвычай цяжка. Нам прыйшлося пераадолець столькі праблем, гэта перамога заслужаная».

Цяпер, па словах Жаке, французам прыйдзецца пазмагацца за «футбольныя манстры» з Браззіліяй. «Мы

Ф Француз Ліліан Ціорам, які забіў два мячы ў вароты харватцаў, вядзе барацьбу з сапернікамі. Справа — Давор Шукер.

ступіць тут і лепш».

Каментарый эксперта

Анатоль СІДАРЭНЦА,
начальнік ДАІ г. Мінска

Сімпаўны на баку бразыльцаў

Пра чэмпіянат. Увогуле я бразыльчак з вялікім стахам, хоць службоўца абавязкі часта не даюць мне матчамі прысваіць заходам важнейшых футбольных

турніраў. Сёлёты чэмпіянат свету — не выключэнне. Але ж я ў курсе ўсіх падзей, якія адбываюцца ў Францыі. На мой погляд, там сабраліся дастойныя каманды, якія паказваюць і адпаведны ўзровень гульні. Я і меркавала, сярод гэтай галорыі выдзяляліся бразыльцы, галандцы, французцы, італьянцы, аргенцінцы. Не апрадвалі надзей бразыльчак немцы і асабліва іспанцы. Па-чалавечы шкада высакласна зборную Англіі, якая дастойна была згуляць і ў фінале. Парадавалі харваты. Дабіютацы сусветнага першынства, і так гуляць — не кожнай зборнай пад сілу.

Прагноз на фінальны матч. Я не вялікі аматар прагнозаў, асабліва калі яны датычацца фінальных турніраў такога рангу. І тым не менш, унутраны голас мне падказвае, што чэмпіёнамі ў гэты раз будуць бразыльцы. Пры ўмове аб'ектыўнага судзейства. А то можа раптам сімпатый галоўнага арбітра акажуцца на баку гаспадароў.

Мячю многа забіта не будзе. Адзін з варыянтаў — 1:0 — карысць зямелькоў Пеле. Другі варыянт — асноўны і дадатковы час закінвацца ўніфіка — 1:1. Па пеліч перамагуюць бразыльцы.

А наогул хацелася б пажадаць кожнай камандзе згуляць паспяхова. Шкада, што не бывае двух першых месцаў.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Ваеннаслужачыя напаўся на крадзяжы

Раскрыццё крадзяжоў у цягніках у многім залежыць ад свеснасці звароту ў міліцыю і апартыўнасці дзеянняў апазіцыі.

Уноч з 6 на 7 ліпеня сігнал аб крадзяжы, учыненым у дызель-цягніку «Асіновы»-Магілёў, паступіў у дзяжурную частку Магілёўскай транспартнай міліцыі. Не пашанцавала мясцовым жыхару, у якога ў дарозе было выкрадзена 57 амерыканскіх долараў і 1 млн. 500 беларускіх рублёў. У час «адпрацоўкі» саставу работнікі крмінальнага вышукі выйшлі на ваеннаслужачага тэрмавовай службы адной з ваінскай частцы рэспублікі, у якога адабралі выкрадзенае і вярнулі пацярпеламу. Цяпер далейшы лёс салдата будзе вырашаць Ваенная пракуратура.

Віктар БЫКАЎ, прэс-група УУСТ.

ТРУБА КЛІЧА

А хлопцы ў войска не збіраюцца...

Толькі ваенкаматамі Мінскай вобласці ў войска фарміраванні накіравана каля чатырох тысяч навабранцаў. Тым не менш, знаходзяцца і такія юнакі, якія па-ранейшаму любым шляхам імкнучы ўхіліцца ад войскай службы.

Як нам паведаміў начальнік другога аддзела Мінскага абласнога ваенкамата палкоўнік Міхаіл Канстанцінаў, толькі ў сталіцы на медыцынскі камісіі не прыбылі 278 чалавек, па Мінскай вобласці — 69 чалавек.

Аднак, паводле слоў афіцэра, за апошнія пяць гадоў гэта самая нізкая паказчык тых, хто ўхіляецца ад службы. Звязана гэта перш за ўсё з тым, што больш эфектыўным стала супрацоўніцтва работнікаў ваенных камісарыятаў з прадстаўніцтвамі органаў унутраных спраў.

Намяла юнакоў атрымалі і адтэрміноўкі ад прызыву на войска службу. Такіх у вобласці звыш шасці тысяч чалавек (амаль чатыры тысячы з іх — у Мінску). Асноўнай прычынай адтэрміноўкі — неабходнасць прадоўжыць адукацыю (каля чатырох з паловай тысяч юнакоў) і слабы стан здароўя (звыш тысячы чалавек).

Святлана МАКАРАВА.

ПРЭЗІДЭНТ ПРЫНЯЎ МІНІСТРА ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА І ІНВЕСТИЦЫЙ

Як паведамілі БЕЛТА з прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 8 ліпеня 1998 г. Аляксандр Лукашэнка прыняў са справязчальнай міністра прадпрымальніцтва і інвестыцый Рэспублікі Беларусь А. Ю. Сазонава.

А. Ю. Сазонаў прайнафармаваў кіраўніка дзяржавы аб стане справы ў прадпрымальніцтве сектары, аб праведзеных на днях парламенцкіх слуханнях па гэтым пытанні і з'ездзе прадпрымальнікаў.

Прэзідэнт краіны даручыў Міністэрству прадпрымальніцтва і інвестыцый ажыццяўляць больш дзейны кантроль за выкананнем заканадаўства ў галіне прадпрымальніцтва і падтрымліваць пры гэтым, што патрабавалася павінны адпавядаваць з прадпрымальніцтвам, так і з дзяржаўнай структурай.

А. Р. Лукашэнка падтрымаў прынятае на з'ездзе прадпрымальнікаў рашэнне аб стварэнні Канфедэрацыі прадпрымальніцкіх саюзаў і даў згоду прыняць удзел у яе ўстаноўчай канферэнцыі.

БЕЛТА.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ПРЫНЯЎ ВЫПУСКНІКОЎ ВАЕННАЙ АКАДЭМІІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 7 ліпеня сустраўся з выпускнікамі Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь.

Гэты выпуск быў не зусім звычайным. Ён сустрэўся са святкаваннем Дня Незалежнасці нашай краіны. Акрамя таго, сярод маладых афіцэраў 12 спецыялістаў за паспяховае заканчэнне элітнай навуковай установы атрымалі залатыя медалі, а 60 сталі ўладальнікамі чырвоных дыпламаў.

Гэта даволі высокі паказчык. Ваенная акадэмія стала сапраўдным кузням камандзіроўскага кадраў. На думку кіраўніка дзяржавы, першыя выпускнікі камандна-штабнага факультэта, які быў заснаваны ў 1995 годзе, ужо ўвайшлі ў рэфарміраванне Узброеных Сіл, паколькі менавіта яны стануць у будучым асноўнай камандай беларускай арміі. За два з паловай гады навування малады спецыялісты атрымалі

добра веды ў розных галінах ваеннай навуцы і цяпер павінны рэалізаваць іх у рэальным армейскім жыцці. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што многія выпускнікі змогуць прадоўжыць навучанне ў маскоўскай Ваеннай акадэміі.

Кіраўнік дзяржавы павінаваў выпускнікоў з паспяховым завяршэннем вучобы і выказаў надзею, што атрыманыя ў акадэміі веды будуць добрай асновай маладым камандаірам для іх службы ў армейскіх падраздзяленнях.

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што ён самым уважлівым чынам сочыць за праблемамі беларускай арміі. На думку прэзідэнта, Узброеныя Сілы рэспублікі маюць патрэбу ў рэфарміраванні і гэтым пытаннем ён, як галоўны камандуючы, у бліжэйшым часе ўдзельнічае самую вялікую ўвагу.

БЕЛТА.

Следства па «справе Рохліна» рыхтуецца прад'явіць абвінавачанне жонцы загіблага генерала

Як падкрэслілі крыніцы, члены следча-аператывнай брыгады, якія прыбылі ў хуткім часе пасля выкліку на месца здарэння, засталі жонку ў стане шокавага ап'янення, якая ўвесь час паўтарае: «Я зрабіла тое, што хацела зрабіць даўно».

Згодна з паказаннямі сведкаў, у прыватнасці ахвінкі генерала і яго сына, да трагедыі Т. Рохліна неаднаразова гаварыла, што яна рана ці позна заўб'е мужа. Прадстаўнікі следства лічаць, што на яе нервовую сістэму і псіхіку згуляла хвароба сына-эпілептыка і лэд жыцця генерала-дпутата, які прайшоў Чачню і Афганістан.

Інтэрфакс.

Спроба самаспажнення каля гарадскога суда

Пазачара каля будынка Наваполацкага гарадскога суда зрабіў спробу самаспажнення мясцовы жыхар Аляксей Філіпчанка.

Як паведамілі нашаму карэспандэнту ў пракуратуры горада Наваполацка, калісьці ён працаваў слерам у адным з райскай гарадоў. Перабраўся ў Наваполацк. Хацеў атрымаць ліцэнзію на адвакацкую дзейнасць. Але пасля запыту па месцы ранейшай працы ў гэтым яму было адмоўлена. Тым не менш, былы юрыст часта выступаў у судах як грамадскі абарона. Так было і на гэты раз.

У свой час наваполацкі Антаніна Воранава развясла за мужам. Той, маючы за сабою права на частку жылля, знайшоў падыходзячы абым. Да жонкі павінны былі падсяліцца ў выдзелены пакой існа аднаго жыхара. А Воранава выступіла супраць. Кватэра была цэнтралізаваная ў 1993 годзе.

8 ліпеня павіна было заб'е абвешчана канчатковае рашэнне. Падчас суда, які паведамілі ў пракуратуры, Антаніна Воранава інсцэніравала істрыку. Выклікалі доктара, які сказаў, што яна здарова. Пасля гэтага грамадскі абарона Аляксей Філіпчанка выйшаў з будынка суда ў вельмі ўзбуджаным стане. Ён абвешчаванне, які прынес у сумы, і падліў сабе. На існае, поўнымі ўражас патушыў. Аляксей Філіпчанка з цярпымі анімамі дастаўлены ў бальніцу.

Міхась БЕРАСТ.

Гульні ў няволі.

Чытайце 2-ю старонку.

МЗС БЕЛАРУСІ ЗАКЛІКАЛА ПАСЛОЎ, ЧЫЕ РЭЗІДЭНЦЫ ЗНАХОДзяцца ў КОМПЛЕКСЕ «ДРАЗДЫ», ДА ПОШУКУ КАМІРАМІСІ

Сітуацыя, што складваецца вакол рэзідэнцыі паслоў замежных дзяржаў, размешчаных у Мінску на тэрыторыі комплексу «Дразды», істотна абвастрылася ў апошнія дні. Гэты факт на правадзеным 9 ліпеня традыцыйным брыфінгу ў Міністэрстве замежных спраў Беларусі прызнаў намеснік кіраўніка беларускага знешнепалітычнага ведамства Уладзімір Герасімовіч.

Паводле слоў дыпламата, МЗС Беларусі зрабіла ўжо крокі, якія павінны істотна развядзіць напружанне, што ўзнікла ў адносінах нашай краіны з шэрагам захадных дзяржаў у сувязі з развіццём гэтага канфлікту. У прыватнасці, 8 ліпеня была адклікана нота Галоўнага ўпраўлення па абслугоўванню дыпласматыі «Дыпсервіс», у якой устанавіліся канкрэтныя тэрміны вывазу рэчэй акрэдытаваных у Беларусі кіраўнікаў дыпламатычных мій і рэзідэнцый у

комплекс «Дразды». На думку Уладзіміра Герасімовіча, нота насліла «крыху рэзкі характар», і некаторыя паслы ўспрынялі яе як ультыматум. Цяпер сітуацыя карэным чынам змянілася, лічыць намеснік міністра. Беларускі бок прапанаваў усім паслам, чые рэзідэнцыі знаходзяцца ў Драздах, сесці за стол перагавораў, каб знайсці прымальныя ў кожным асобным выпадку ўмовы перанясення рэзідэнцый і перавозу дыпламатычных работнікаў пасольстваў.

Паводле слоў Уладзіміра Герасімовіча, паслы з разуменнем уключылі ў сітуацыю, і некаторыя з іх ужо разглядаюць прапанаваныя беларускім бокам варыянты перавозу. У прыватнасці, аб сваёй гатоваці пакінуць Дразды ў асобнай ноче заявіла кансольства Францыі. Дыпламатычныя прадстаўніцтва ФРГ таксама згодна выехаць з Драздоў у выпадку пра-

Намеснік міністра таксама даў зразумець журналістам, што некаторыя прамыя беларускага МЗС апоніх туды, уключаючы падрыхтоўку візіту кіраўніка дзяржавы ў Швейцарыю, «не прайдуць бясследна для асобных супрацоўнікаў Міністэрства замежных спраў». І хоць загалі рэч не падпісаная, ужо можна з упэўненасцю гаварыць аб будучым перастаноўках у кіраўніцтва беларускага знешнепалітычнага ведамства.

Вадзім МІЛІЦЫН, БЕЛТА.

Цяпер у Беларусі таксама выпускаюцца свае «лады»

У Гомелі першыя ўзоры прадукцыі вырабілі на сумесным чэшска-беларускім прадпрыемстве «Чэбел».

На прэс-канферэнцыі, якая прайшла з гэтай нагоды ў 1-й кватэры ўдзел як партнёраў у бізнэсе, так і афіцыйныя асобы, у тым ліку пасол Беларусі ў Чэшскай Рэспубліцы ў Бельскі, падкрэслівалі, што рэалізацыя сумеснага праекта будзе садзейнічаць далейшаму развіццю эканамічнага супрацоўніцтва паміж двума краінамі і, вядома ж, у першую чаргу прынесць карысць як нашаму незалежным уладальнікам, г. зн. заснавальнікам СП.

Прадпрыемства «Чэбел» размясцілася на плошчах гомельскага навукова-вытворчага аб'яднання «Ратон» («Ратон» і з'яўляецца неспрадным заснавальнікам з беларускага боку), а выпускаюць яны пачаю бытавыя швейныя машыны «Лада», якія ўжо доўгі час вырабляюцца ў Чэшскай Рэспубліцы і экспартуюцца ў многія краіны. Зразумела, асноўны ўнёсак у статутны фонд з'яўляецца з боку адпаведнага тэхналогія.

Арганізатар праекта паабяцаў высокую якасць і даўгавечнасць чэшска-беларускіх «лад», а таксама іх беспасрэдную канкурэнтаздольнасць, пры гэтым і адносна нізкі кошт: яны мяркуюць 40 працэнтаў прадукцыі адпавядаць на еўрапейскі рынак, а праз 4-5 гадоў заняць сваімі швейнымі машынамі 30 працэнтаў рынкаў СНД. Не звязваючы на аналагічны выбары аршындаў і расійскіх Падольска, у Туль... Пры гэтым «Чэбел» плануе распачаць выпуск і іншых відаў прадукцыі, у тым ліку вела-сіпеды, што, вядома, не зусім можа спадацца ўжо мінскім мотавелавытворцам.

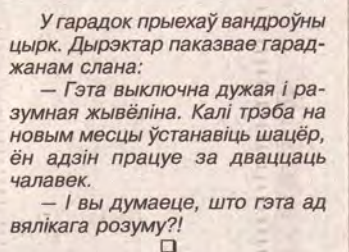
Падчас прэс-канферэнцыі намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкома С. Сідорскі паведаміў аб развіцці свабоднай эканамічнай зоны «Гомель-Ратон», у якой якая і знаходзіцца СП «Чэбел». У СЗЗ ужо зарэгістравана 5 прадпрыемстваў, аб'яўленыя статутны капітал — 3 мільёны долараў, што да канца года мяркуюцца падвоіць. СЗЗ «Гомель-Ратон» знаходзіцца ў добрым месцы, дзе існуе добрая транспартная развязка, ёсць гатовыя камунікацыі. 50 працэнтаў падаткаў застаюцца ў СЗЗ і будуць інвеставаны ў далейшае развіццё не інфраструктуры (дарэчы, для рэзідэнтаў зоны прадугледжаны значныя падатковыя і мытныя льготы). «У СЗЗ, — падкрэсліваў С. Сідорскі, — знаходзяцца прадпрыемствы, якія маюць вялікую патрэбу ў інвестыцыях. Мы зацікаўлены ў іх развіцці».

Зрэшты, адказам на гэта можна лічыць наступныя словы, якія прагучалі ў вуснах Часовага Паверанага ў справах Чэшскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь А. Фойкіша: калі ўсё будзе як трэба (г. зн. з рэалізацыяй вышэйзгаданых праектаў па выпуску «лад»), прыйдуць і іншыя.

Іван БАРАНОЎСКИ.

Малюнк Леаніда РАЗЛАДАВА.

Судзіць — падсуднаму:
Вы ішліце, што спра-
вавалі ўкрасці рэч у грамадзя-
ніна, аднак у кулях у моры?
Безумоўна. Але прашу
ўлічыць, што быў штурм.
— Пра чым тут штурм?
— Я думаю, што рэч яму ўжо
не спатрэбіцца.

ІНШЫЯ

Неба зацягнулася шэрымі хмара-
мі, пачаўся дождж. У ле-
се было нятулачна, халодна, хва-
ла (тут нават і ніякіх апазаван-
ных знаваў чыгуначнага ама-
ля, італьянцы пачаў з раскла-
дам руху цягнікоў, пачынаючы
спускацца ўніз. Парэччзі імпрэ-
заваліся прыступкі, паміж дрэ-
вамі паўзлі і іншыя вачыма і сэр-
цам, атрымліваюцца, ледзь не іна-
планецяны. Таму яны, напэўна, і
выклікаюць цікавасць. Як экспанаты
музея.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ЛЮДЗІ І ЛЁСЫ

УСЁ ЖЫЦЦЁ — ІНТЭРНАТ...

Тлумачыць тут нічога не трэба, бо мала каму з нашых людзей не даялося часова пажыць у інтэрнате. І тыя, хто паспітаў гэта, наўрад ці будучы разам з героямі вядомай савецкай кінастужкі захаваліся рамантыкай «агульнага жыцця». Праўда, зноў-такі большасць ведала, што так ці інакш, а хутка скончыцца студэнцкая «яцігодка», ці праз некалькі пакутлівых гадоў маладыя спецыялісты атрымаюць хоць нейкае, але ўласнае жыллё...

А магілянчанка Людміла Уладзіміраўна Клімовіч разам са сваім мужам пражыла ў інтэрнате ўсё жыццё і ўжо гатовы сказаць, што і будзе жыць у гэтай кватэры да скончання свайго веку. Пра трагічнасць такога становішча жанчыны ўсім сіламі імкнецца не думаць, адбудоўвае такія разважаныя кудысьці ў глыбіню свядомасці... Ёй 68 гадоў, і лічыць Людміла Уладзіміраўна, што так жыць накіравана ёй лёсам, таму і ставіцца да свайго інтэрнацкага жыцця даволі спакойна. Хадзіць вольна ўсё сарак першы год пайшоў, як жыве яна ў гэтым абшарпаным будынку амаль у цэнтры Магілёва — без каналізацыі і не толькі гарачай, але і ўвогуле любой вады. Кажуць, што гэты інтэрнат даўно падзімалі з усіх балансаў, каб не «мазольны» вочы начальства, бо грошай на ремонт інтэрната, зразумела, няма і не прадбачылі. «Што ж, ведаеце, у жыцці бывае і горш», — гаворыць жанчына...

Людміла Уладзіміраўна — беларуска, родам з Барысава. У пенсійным узросце засталася сіротай, трапіла ў дзяціны дом, а з першых інтэрнат. Калі пачалася вайна, Людміле было 11 гадоў. Усё выхаванне пайшло ў армію, а з дзесяцім засталася жанчынай, якая вырвалася эвакуіравацца з-пад Мінска «сваім ходам». Дзеці шлі «гуртамі» па лясках, прасілі есці ў вёсках і ім трохі яго-таго давалі... Пад Смаленскам трапілі пад бамбёжку, і з саркава чалавек засталася толькі пятнашца: астатнія ці згубіліся, ці загінулі — ніхто не ведаў...

Цалкам выпадкова пасля бамбёжкі на чыгуначнай станцыі дзеці сустрэлі дырэктара свайго дзіцячага дома і выхавальца, які тушылі пажар. Яны толькі і здолелі, што вывёсць сваіх выхаванцаў на прасяляную дарогу, па якой можна было дайсці да самага Смаленска. У горадзе вённым камандант распарэдаваў пакарміць дзяцей і з апошнім шэсцюм эвакуіраваць. Людміла Уладзіміраўна памятае, што калі іх садзілі ў вагон-ціяцільнік, то давалі па кавалку хлеба, чаму дзіцяці шмта радаваліся, бо, пакажаму інтэрнат, браці толькі цёплае папіто, боты ды адзіныя чыровыя шакарцыяны сукенкі. Калі б не давалі дзіцячы хлеб, яны перлі б з голду...

І толькі пагуглілі дзяцей, пачалася бамбёжка. «Што там тварылася! — расказвала Людміла Уладзіміраўна і плакала ад горкіх успамінаў. — Мы забіліся ўніз пад апошняй нары, а таму і ўцалелі. А калі вылезлі адтуль... Гэтым шэсцюм бацькі, якія засталіся ў Смаленску, эвакуіравалі сваіх дзяцей. Пасля бамбёжкі мы ўбачылі палкі крыў і трупы малых дзяцей. Дзеці лепш мне сёння памёрлі, чым яшчэ раз у жыцці пабачыць нешта падобнае...»

Шэсцюм той даўся дзяцей да Тамбоўскай вобласці, але аказалася, што нікому яны там не патрэбныя, бо гэта ж не дарослыя, якія могуць працаваць. Началі яны пад адрывам неба, а потым пашанцавала: на гэтую ж станцыю прыехалі Віцебскі дзіцячы дом, разам з ім пасяліліся падарожнікі ў сяле Юр'ева ў будынку школы, дзе насілі сабе саломы ў якасці ложкаў. Есці не было чыста, але выратавала летнія пара: паспелі гарох, жыта, чаравікі...

Праз нейкі час дзяцей, якіх спосліліся 13 гадоў (у тым ліку і нашу героіню), адправілі ў Тамбоў у рамёснае вучылішча, а потым — на ваенны завод, дзе працаваць падлеткам прыходзілася па 12 гадоў у суткі. Там быў другі інтэрнат у жыцці Людмілы Уладзіміраўны — непараўнальна горшы за сямейны, бо там не было жыцця і аццялення, вада амаль замяралася... А драўляныя калодзі з прыбітым цыкамі брызентам у якасці абутку ў 40-гадовыя мороз не забіць жанчыне да самай смерці...

У 1944 годзе, калі вызвалілі Беларусь, Людміла адшукала сваю цётку і вярнулася на радзіму, закончыла вучылішча медыцынскіх сястрыц. Спрабавала паехаць на працу ў Рэспубліку, вобласць, але тамтэйшы клімат ёй не падшоў, ды і ежа — усё больш гарбузы ды дыні, і ніякай прывычнай для кожнага сапраўднага беларуса бульбы. Вярнулася назад, і ўпадвала ёй не родная на працу ў Магілёўскае псіхятрычнае балышчы.

Праўда, цётцы схлослі, што будзе працаваць у шпіталі, бо да таіх устаноў, які псіхбалышчы, грамадская думка не была цярплівай. Людміла тады была толькі 20 гадоў, і душэўнахворыя спачатку моцна яе напалохалі. Але потым асвоілася, праца зладзілася, і хадзіла людзі навакол лямальні чыгунку ўстановам на лепшым месцам, але Людміла была за моцна трывалася, нават — «дрэжалі», па адной простай прычыне: арымае яе самой, нічога яе карміць дарма не збіраўся. У першы месяц яна атрымала 500 старых савецкіх рублёў пасля таго, як ужо вылучылі «жыццёвыя» і аблігацыі, плюс дадалі 30 працэнтаў за шкоднасць. Гэта быў цэлы капітал для маладой дзячыні!

Я адпрадала ў псіхбалышчы ўжо 44 гады, — дзвеніца Людміла Уладзіміраўна сваімі думкамі. — І сваю працу я вельмі

люблю. Ведаеце, душэўнахворыя толькі спачатку нейкі аглушаны і дрэнныя, а потым разумееш, колькі ў гэтых людзях даброты... Я люблю назіраць, як хворыя ідуць на папраўку, і ведаць, што цяжкага хворага табе ўсё ж такі ўдалося выказаць...

У 1957 годзе Людміла Уладзіміраўна выйшла замуж за Міхаіла Анатольевіча, які ў той час працаваў у будаўнічым трэсце цесляром, а потым — землекопам. Маладой сям'і ўдалося атрымаць пакой у інтэрнате — 13 квадратных метраў. З таго часу месца жыхарства сям'і Клімовічоваў не мянялася, толькі цяпер у інтэрнате яны займаюць два пакоі, а яшчэ і кухню, дзе калісьці было ажно шэсць гаспадынь, а цяпер засталася толькі Людміла Уладзіміраўна. Людзі пакажаму інтэрнат, атрымліваючы ўласнае жыллё, ці пераважалоў у больш сучасных будыні, дзе ёсць вада і каналізацыя. А вось старым на гэта ніяк не шчыню...

У такім сваім становішчы Клімовічы нікога не вйнаваў: маўляў, лёс у нас такі... Захварэў у свой час Міхаіл Анатольевіч, «скруціў» яго радзікулі, і прышліся ўсё звыкліцца з будучэсця і пайсці вучыцца на дацэнта. Калі б гэтага не здарылася — атрымалі б

«Няўжо мне трэба апусціць рукі?! Бо пакуль жывём усё ж такі...
А калі споўніцца 80, пойдзем з дзедам з гэтага інтэрната ў апошні — дом для састарэлых людзей...»

сваю кватэру. Не збіраў б грошы Людміла Уладзіміраўна «на смерць», джж можна было і самім пабудавць кватэру. А зараз ужо тыя шэсць тысяч, сабраныя за ўсё жыццё, не грошы, а калейкі. Застаецца толькі чакаць, што дзяржава да іх смерці верне даўгі — наступства шалёнай інфляцыі...

Вось і атрымліваецца, што ўсё нашае жыццё — суцэльны інтэрнат, — спакойна, без аніякага трагізму гаворыць жанчына. — Дзяцей у нас няма, жыццём удава і трымаюся адна за аднаго: і ў мужа нікога няма, і ў мяне таксама не засталася... І што ж мне зараз, апусціць рукі? З-за таго, што ў мяне няма туалета і што вяду прыходзіцца цягнуць у рукаві? Не, не трэба, пакуль што нічога здолеем жыць. А вось калі споўніцца нам з дзедам па 80 гадоў, пойдзем адсюль у інтэрнат для састарэлых людзей.

Гэта будзе чашэўтэра, па вількаму рахунку, інтэрнат у жыцці Людмілы Уладзіміраўны Клімовіч. І, напэўна, апошні... Гаворыць яна пра гэта без аніякай божа. А гэта ў будучым, а пакуль яна толькі хвалюецца, што іх сямейны прытулак-інтэрнат зачыняць на капітальны ремонт, бо ёсць яшчэ і значна горшыя ўмовы для жыцця — у інтэрнатах, якія размяшчаюцца ў баракх, што будавалі пасля вайны палонныя немцы! І яшчэ бацька, што нешта дзярыцца з ім (узарост паважаны, а па ўзросці і хваробы), а патэлефанавалі яму адкуль, да бліжэйшага таксафона трэба яшчэ дабегчы. Зверталася Людміла Уладзіміраўна да пачатку года, гутарыў ён з жанчынай вельмі ўважліва, але сказаў праўду: каб пракласі да таго інтэрната тэлефонны кабелі, трэба 10 міліёнаў рублёў! І хадзіла сябе Клімовічы не самімі беднымі людзьмі — даве пенсіі «вэжжэ» амаль на чатыры мільёны, пенсіянеры, пражываюць і без гэтага...

Я і сама калядна не ведаю, чаму мне захачалася расказаць пра гісторыю жыцця гэтай жанчыны. Жыццё, у прынцыпе, звычайнае, будзе не гэтыя інтэрнаты. Можна, для адных гэтыя расповяды будзе сведчаннем мужнай цярплівасці нашых старых, для другіх — паталягічнай пакарлінасці, а для трэціх — прыкладам неўсталяванасці і часам галюцы, у якой жывуць састарэлыя людзі ў краіне, дзе абавешчаны клопат аб пенсіянерах і салідарнасць пакаленняў. Цяжка бачыць.

Адзінае, што яшчэ трэба дадаць: прыклад Людмілы Уладзіміраўны Клімовіч усюм не адзінак. Яна расказвала, што ведае шмат састарэлых людзей, якія жывуць у суседніх інтэрнатах... Таксама ўсё жыццё. Успомніла знямаега адзінокага дзядулю, які жыў у маленькім пакойчыку, і няма каму пакапаціцца ў ім, бо жонка памерла, а дзяцей няма. Дзеду часам німа што есці... Пасля гэтага разгаварыла Людміла Уладзіміраўна ліст, прычытала ўголых «Нічо не забыты, нічо не забыта» і ціха заплакала.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Александра ЛІЦНА.

СЛУЖБА 01

СМЕРЦЬ ПАД МУЗЫКУ

Тры мінскія сям'і, якія карыстаюцца ў вёсцы Тачылішча Смалевіцкага раёна як дачай бацькоўскай пайціскай з гаспадарчымі пабудовамі, садамі і пчалініком, з-за свайго нядбайнасці ледзь не сталі ахвярамі «чырволага пёўна». Якраз у спякотны сонечны дзень, калі нічога не было ў хаце, загарэлася ад замякнана звонку на сцяне электраправадка, якой не карысталіся каля двух дзесяцігоддзяў. Збегалі маёмасць суседзі, якія заўважылі і пачалі даваць самазгарненне. А калі б не аказалася кагосці побач?!

Трагічна загінуў саракагадовае жыхар гарнасілка Сасновы Бор Светлагорскага раёна І. Шарамет, які заснуў на ложку ў свайго кватэры пад музыку. Ад электразамякнана ўключанага магнітолу ў кватэры ўзнік пажар і ў дыме задыхнуўся гаспадар.

Аляксандр ДЗЕРВАНІКА.

«ФІЛЬМЫ АПОШНЯГА ДЫХАННЯ»

У Нацыянальным прэс-цэнтры адбылася прэс-канферэнцыя на тэму «Маральнае здароўе нацыі: якая была прысвечана далучэнню нашай краіны да Міжнароднай канвенцыі аб прыняцці абароту парнаграфічных выданняў і гандлю ім. Правільна яе прадставілі Рэспубліканскай камісія па прадудленню парнаграфіі, напісана і жорсткасці (РКП), а таксама прадставілі іншых дзяржаўных устаноў.

Як адзначыў старшыня РКП Рычард Смольскі, за шэсць гадоў існавання камісія было праведзена 1500 экспертызаў, большасць з якіх была звязана з крымінальнымі справамі, што разглядаліся ў судах краіны. Акрамя таго, час ад часу прыходзілася праводзіць экспертызу дэталасных з замежна кіна- і відэаказет, друкаваных выданняў, якія планавалася распаўсюдзіць на тэрыторыі Рэспублікі. Супрацоўнікі камісіі павінны былі вызначыць, дзе з'явіліся, а дзе парнаграфія. Часам з'явіліся гэта было даволі складана з-за адсутнасці ў беларускім заканадаўстве дакладных пунктаў, якія б ясна давалі разуменне, што з'яўляецца парнаграфіяй, адначасна прысутны.

Як вядома, асноўны патак парнаграфічнай кіна- і відэа- і друкаванай прадукцыі ідзе з-за мяжы. На прэс-канферэнцыі называліся такія краіны, як Расія, Польша і краіны Прыбалтыкі. Але не дзіўна, і гэтыя краіны парнаграфія. Не так даўно ў Магілёўскай вобласці была зафіксавана партыя відэаказет з парнаграфічным адрывам вытворчасці. У ходзе яе прагляду, паведваючы супрацоўнікі камісіі спадар Грыбайла, аператывнікі, якія зафіксавалі, былі вельмі здзіўлены нахабствам «рэжысёраў», якія ў іхніх указавалі, што, дзе і як здымаў гэтую стужку. Апошнім часам попыт на парнаграфічныя значна саступае попыту на так званыя «філмы апошняга дыхання», якія ўтрымліваюць у сабе элементы самага захізму і нясуюць не менш, а ў некаторых выпадках нават большую, небяспеку, чым парнаграфія. Але ж, неадначасна старшыня камісіі, і з ім пакуль што ўдаецца справіцца.

Сяргей ПШОНКА.

(Заканчэнне Пачатак на 1-й стар.)

Нечакана бабўлка ўсхваляванна закрывала: «Гэй, прыпыніцеся, да вас тут гошці з Мінска прыехалі». Зірнуўшы ў вызначаны напрамку, заўважам літаральна кадры з хронікі пра снежных людзей — цёмная постаць сярод магутных соснаў. Відовішча, скажу вам, не самае явяляе. Лясны жыхар, пачуўшы крык бабўлкі, азірнуўся і хутка павернуў назад. Зноў каркасаўся па нейкай лясавіцы. Увясёе — ікона. Гаспадар нас ужо чакае. «Айцец, Венямін!», — шырока ўсмешваючыся, прадставіўца пустаўнік.

Так яны жывуць

Пяць гадоў таму на станцыі Ісса вярнулі двое — айцец Венямін і яго сястра Вера (прыгожа гучыць, праўда? «Сястра яго Вера»). Так пачынаўся скіт. Спачатку жылі пустаўнікі ў звычайнай палатцы. Потым пачалі капаць зямлянку. «О, тады вельмі добра было ў ёй жыць, — дзвеніца сваімі ўспамінамі айцец Венямін, — так гарача, што нават дзверы адчынялі, каб правяціцца». Потым яны «вылезлі на паверхню» (словы пустаўніка) — пабудавалі хатку, невялікую, але вельмі прыстойную. Толькі-вось быда здарылася з будынкам — на Тацыянін дзень тры гады таму пачаўся пажар. Вера атрымала моцныя апёкі, Веняміну паспачыла — «своечасова выскачыў». Хатка згарэла поўнасьцю — вядоў з руцалі ка агонь не патушыць, а пахараўных выкіпакі няма магчымасці, ды і навошта — маленькі будынак успыхнуў як факел, і хутка на яго месцы засталася толькі ўгугло. Аб тым здарэнні зараз напамінаюць абгарэлыя сосны.

Пустаўнік агонь не сагнаў з абрангага месца — хутка побач яны пабудавалі новую хатку. Маленку, з рыпучымі дзверкамі і грунтоўнымі комінам. Унутры в ледзь прашнуўся — да таго цёпла. Пакой падзелены перагародкай на дзве часткі — у адной стайць ложка, а адразу ля выходу — пліта. «Цёсла, але пакуль большага мы дазволілі сабе не можа», — гаворыць айцец Венямін.

Выходзім «на вуліцу» — Вера нешта варыць на вогнішчы ў вялікай каструлі. За хатай — невялікі агародзік, дзе пасаджаныя цыбуля, часнок ды бульба. Чым жа яны харчуюцца? Аказваецца, жывоўці манастыру дапамагае тым, што... дазваляе Веняміну і Веры сядзець там з працягнутай рукой. Лёс не «выбірае», «выбірае» лед, аднак месца і лад жыцця пустаўніка вызначылі самастойна. Захацелася ім нешта самастойна зрабіць. Скіт, напрыклад, сваё паселішча яны так і назвалі: «Малы скіт-ацэа».

А пасля пажару паставілі крыж у гонар Мікалая Угодніка — апекуна дарожнікаў па зямлі і па моры. Алея, што да яго вядзе, быццам самай прыродой па заказе зроблена — і пясчак, і дрэвы, які вартаваць, выстраіліся. Месца гэта расстралянае. Пра расказах старых, менавіта тут немцы забілі ўражэньні. Група імя. Магчыма, што і запавялі непаладзі. Таму і збудавалі тут пачынаў таму Венямін і Вера. Бульба і маляшкі.

Шлях марака да царквы

Заўважаю на выросты... цальняшкі. «Ваша?» — пытаюся ў Веняміна. Трэба было бачыць твар пустаўніка, яго вочы

— колькі ў іх за імгненне прамільгнула пачуццё. Спачатку радасных, потым балючых.

«Так, я дванадзіць гадоў служыў на флоте», — адказваў Венямін. Тады ён быў Віктарам Сяргеевічам Рамашкіным. Спачатку курсантам Астраханскай маракходкі, потым — старшыня.

Віця Рамашкін з'явіўся на свет у самы разгар вайны, у 1943 годзе. Родны Кіеў ляжаў у руінах. Ваіна забрала ў яго ўсіх родных — хлопчык аказаўся ў дзетдоме. Праўда, яму пашаацала — хутка ў яго з'явілася новая сям'я. Віця ўсёнаваў свяшчэннік.

Шлях быў абраны, таку ніхто, напэўна, і не здзіўляўся, калі хлопцё падаў дакументы ў Загорскае духоўную семінарыю. Пажадаў працягнуць справу прыёмнага бацькі. Цікава, што пры наступленні ў крэштыва семінарыі ўзніклі сумненні наконт таго, ці пройдзе юнак па ўзросце. «Ну прыпысай я год — так хадзеў вучыцца», — успамінае Венямін.

Пасляхова скончыўшы чатыры курсы семінарыі, ён аказаўся... на Лубяны. Па падзэрэнню ў сувязях з дысідэнтамі. Малады без пачы халіні свяшчэннік з ціхасію назаўраў за тым, што адбываецца за сценамі семінарыі. У іх была цэлая кампанія такіх канюкаў — слухалі забароненую тады музыку, чыталі недазволеныя кнігі. Але хутка хтосьці «стукнуў», і ў выніку — адзіночная камера. Цялы месяц яго там трымалі, цагалі на допыты, прымушалі напісаць прызнанне ў антысавецкай дзейнасці. Рамашкін адмовіўся. Хутка хлопца адпусцілі, але дзверы семінарыі для яго ўжо былі зачынены. Таму і паехаў ён у Астрахань і стаў вучыцца «на марака». Пасля нават у саставе гандлёвага флота пабываў у Іране і Швейцарыі.

Пустаўнік агонь не сагнаў з абрангага месца — хутка побач яны пабудавалі новую хатку. Маленку, з рыпучымі дзверкамі і грунтоўнымі комінам. Унутры в ледзь прашнуўся — да таго цёпла. Пакой падзелены перагародкай на дзве часткі — у адной стайць ложка, а адразу ля выходу — пліта. «Цёсла, але пакуль большага мы дазволілі сабе не можа», — гаворыць айцец Венямін.

Выходзім «на вуліцу» — Вера нешта варыць на вогнішчы ў вялікай каструлі. За хатай — невялікі агародзік, дзе пасаджаныя цыбуля, часнок ды бульба. Чым жа яны харчуюцца? Аказваецца, жывоўці манастыру дапамагае тым, што... дазваляе Веняміну і Веры сядзець там з працягнутай рукой. Лёс не «выбірае», «выбірае» лед, аднак месца і лад жыцця пустаўніка вызначылі самастойна. Захацелася ім нешта самастойна зрабіць. Скіт, напрыклад, сваё паселішча яны так і назвалі: «Малы скіт-ацэа».

А пасля пажару паставілі крыж у гонар Мікалая Угодніка — апекуна дарожнікаў па зямлі і па моры. Алея, што да яго вядзе, быццам самай прыродой па заказе зроблена — і пясчак, і дрэвы, які вартаваць, выстраіліся. Месца гэта расстралянае. Пра расказах старых, менавіта тут немцы забілі ўражэньні. Група імя. Магчыма, што і запавялі непаладзі. Таму і збудавалі тут пачынаў таму Венямін і Вера. Бульба і маляшкі.

Заўважаю на выросты... цальняшкі. «Ваша?» — пытаюся ў Веняміна. Трэба было бачыць твар пустаўніка, яго вочы

цы. Больш краін паглядзець не ўдалося — адпаведныя ўстановы ўспомнілі пра буюлю сувязь Рамашкіна з дысідэнтамі, і ён атрымаў так званую «жоўтую картку» — быў перададзены на працу на вялікабачных выключна па ўнутраным баясёйне Савецкага Саюза.

Пасляўсю ў Астрахань, завеў сям'ю. Аднак «жар не кінуў» — працягваў працаваць механікам на караблі.

Да царквы яго прывялі, на думку Веняміна, два выпадкі. Па-першае, Рамашкін моцна задумаўся над тым, каб кінуч хадзіць па Каспію, каб ўзраваўся танкер, на якім яны везлі груз з Краснаводска ў Махачкалу.

Пустаўнік добра запамінуў усе дэталі здарэння. Была чатырыдзяніная вахта, узыходзіла сонейка, ляталі са свістам альбатросы. Ён выйшаў на палубу ў саба (спецыяльныя абутак) і фуфайку. Убачыў трэскачу і нагнуўся яе падняць. Потым адбываў моцны выбух, і дайшоў да памяці Рамашкін толькі ў балышчы. Іх выратавалі, таму што танкер быў недалёку ад берага.

Дарчы, пра іх тут рознае кажуць — і тое, што п'юць, і што па электрычных хадзях і грошы просіць. Начальства да іх ставіцца паважліва — зноўна абавыргамі. Пустаўнік — сваёасабліва мясцовая славацця. Асноўная развадка людзей — палец ля акроці і паўскаёны плячымі. А яны жывуць і моляцца Богу. «У манастыры душа», — так лічыць Венямін. Вера з ім згодна.

Пасля тых падзей ён аспел на адно вока.

Рамашкін мора не кінуў. І тут адбываўся новы выпадок, якім пачалася «чорная паласа» ў жыцці гэтага чалавека. Пасля доўгіх угавароў капітан адпусціў Рамашкіна наведваць сям'ю. Даў гадзіну на сустрэчу. Рамашкін прыйшоў роўна ў вызначаны час. Але сухагрус «Гукачай» ужо адплыў, не дакажамуся механіка. Праз нейкі час Рамашкін даведаўся, што карабэль затануў каля Дарбента. Уся каманда загінула.

Яшчэ праз нейкі час забілі жонку. Дзяцей забралі да сябе яе родныя. Рамашкін паехаў на Валаам.

У царкве

У манастыры ён узначальваў невялікі флот, які лавіў рыбу. Так з'явіўся паслушнік Венямін. Потым пачаліся яго блуканні і-пашукі. Венямін аб'ездзіў шмат самых розных манастыроў. Шукаў сваё. Аднак доўгі час не знаходзіў, ісціна не прыходзіла да яго.

Яшчэ на Валааме ў яго была размова са старцам аб тым, дзе лепш стварыць сваю пустыню. Венямін цвёрда вырашыў пачынаць гэтую справу ў Беларусі. Тут і брат яго жыве, ды не так ужо і шмат у нас, на думку пустаўніка, было святых месцаў.

Апошні яго манастыр — Пскова-Валаамскі. Пасля некалькі гадоў працаваў на рэстаўрацыі Пакроўскага манастыра ў Кіеве. У 1993 годзе Венямін прыехаў у Беларусь.

Выпрабаванне

Пачынаючы любую справу, чалавек заўсёды задае сабе кардынальнае пытанне: для чаго гэта неабходна? Потым мадэлюе сітуацыю, якая будзе ў канцы, калі ўсё будзе зроблена. У духоўных справах нешта загадваць наперад немагчыма. Але пачынаць сваё неабходна. Венямін шукаў адзіноты, каб у цішыні размаўляць з Богам — напрамку.

Для яго гэта — разважання дачуіны мары аб атварэнні свайго царквы. Занадта радыкальна, ды і горадскае тут моцна адчуваецца. Але, як лічыць Венямін разам з Верай (жанчына побач з братам ужо амаль дваццаць гадоў), пустая гаворка, не падмацаваная рэальнай справай, застаецца толькі словамі, што вясцё ў паветры.

«А ты вазьмі сякера ў рукі і разам з жанчынай пабудуй хатку», — кажа пустаўнік.

Вера таксама шукае. Але па-свойму. Яна дапамагае брату. Жыццёвы шлях — блуканні па манастырах. Калі Венямін прапанаваў ехаць у Беларусь, яна адразу згадзілася. Таму што так трэба. Вось яе філасофія.

«А хто будзе кветкамі на крыжы плесці?» — у адказ на маё пытанне нахот таго, каб кінуч гэтую справу, здзіўляецца Вера.

Вось яна зноў накіравалася да вогнішча — трэба памяшчаць суп. Мы з Венямінам стам на мастку каля ручая. «Тут нават фараль ёсць», — кажа пустаўнік, — «чора некалькі рыбін злавіў! Ёсць балы!»

Выдатнае мясціна, цалкам згодны. Сосны, ягады, грыбы, птушкі спяваюць, ды яшчэ і фараль.

Аднак усё не так беспроблемна: ночч, здаецца, і вайду выцёс. «Так божа, асабліва ўзімку», — кажа падышчюца да нас Вера.

Калі крыж заўважаю яшчэ адну нечаканую рэч — кавалек рыі. Аказваецца, замінане зямю. Па сыхах і ў надышло плывуць над станцыі іса працяглыя гукі — гэта Венямін і Вера Евангеліе (мелі навайс на шчасцям на «го») чытаюць, Богу моляцца.

Дарчы, пра іх тут рознае кажуць — і тое, што п'юць, і што па электрычных хадзях і грошы просіць. Начальства да іх ставіцца паважліва — зноўна абавыргамі. Пустаўнік — сваёасабліва мясцовая славацця. Асноўная развадка людзей — палец ля акроці і паўскаёны плячымі. А яны жывуць і моляцца Богу. «У манастыры душа», — так лічыць Венямін. Вера з ім згодна.

Мікалай ЛІТВІНАУ.
Фота Мікалас СУПРУНА.

ІМЁМ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ЗАКЛЮЧЭННЕ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА СУДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб аднаведнасці Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ І ДАПАУНЕННЯЎ У ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ «АБ АДВАКАТУРЫ»

Прыняты Палатам прадстаўнікоў 10 чэрвеня 1998 года
Адабраны Саветам Рэспублікі 24 чэрвеня 1998 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 15 чэрвеня 1993 года «Аб адвакатуры» (Ведомствы Верхняй Палаты Рэспублікі Беларусь, 1993 г., № 20, арт. 242) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У артыкуле 8:

частку другую выключыць;

часткі трэцюю, чацвёртую і пятую лічбы адпаведна часткамі другой, трэцяй і чацвёртай;

у частцы другой словы «Кваліфікацыйнай камісіі адвакатаў» замяніць словамі «Кваліфікацыйнай камісіі па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

2. У частцы шостаю артыкула 9 словы «(фірмы, бору)» выключыць;

3. Пункт 3 артыкула 10 выключыць у наступнай рэдакцыі:

«3) у адноснах да якіх прынята разнаўна аб ануляванні ліцэнзій на права заняцця адвакацкай дзейнасцю, выключаны (зольваны) з калегіі адвакатаў, а таксама звольнены з праваахоўных і іншых органаў па кампетэнтных іхных функцыях, — на працягу п'яти гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

4. У артыкуле 11:

назву артыкула выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 11. Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

у частцы першай словы «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь» замяніць словамі «Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь»;

у частцы другой выключыць у наступнай рэдакцыі:

«Кваліфікацыйная камісія па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь ствараецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь тэрмінам на пяць гадоў з дня прыняцця адпаведных рашэнняў, калі інакш не падлучана заканадаўчымі актамі»;

Громадзяне, якія атрымалі ў ўстаноўлены тэрмін Законам парадку ліцэнзій на права заняцця адвакацкай дзейнасцю, ажыццяўляюць гэту дзейнасць шляхам уступлення ў члены калегіі адвакатаў. Па рашэнню адпаведнай калегіі адвакатаў у парадку ўстаноўленай гэтай калегіі, дапускаецца ажыццяўленне адвакацкай дзейнасці ў складзе юрыдычных кансультацый або ў іншых арганізацыйных формах пры ўмове забеспячэння функцый, ускладзеных заканадаўствам на калегіі адвакатаў (іх юрыдычныя кансультацыі).

У Рэспубліцы Беларусь утвараюцца Рэспубліканская, абласныя і Мінская гарадская калегіі адвакатаў. Рэспубліканская калегія адвакатаў аб'ядноўвае абласныя і Мінскую гарадскую калегіі адвакатаў і ажыццяўляе функцыі рэспубліканскага органа адвакацкага самарэгулявання. Палажэнне аб Рэспубліканскай калегіі адвакатаў зацвярджаецца Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

Абласныя і Мінская гарадская калегіі адвакатаў утвараюцца па заяве груп заснавальнікаў.

Вышэйшым органам калегіі адвакатаў з'яўляецца агульны сход (канфэрэнцыя) членаў калегіі, яе выканаўчым органам — Прэзідыум калегіі.

Адвакацкая дзейнасць можа ажыццяўляцца толькі асобамі, якія з'яўляюцца членамі абласных і Мінскай гарадской калегіі адвакатаў.

Завяць аб прыняцці ў абласныя і Мінскую гарадскую калегіі адвакатаў разглядаюцца адпаведным Прэзідыумам калегіі не пазней аднаго месяца з дня падачы.

Статуты абласных і Мінскай гарадской калегіі адвакатаў, Палажэнне аб Рэспубліканскай калегіі адвакатаў падлягаюць рэцэнзу ў Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

Калегіі адвакатаў не з'яўляюцца камерцыйнымі арганізацыямі, існуючыя выключна за кошт адпаведна ад грашовых сродкаў, якія паступаюць ад фізічных і юрыдычных асоб за аказанне ім юрыдычнай дапамогі.

Размер адлічэння вызначаецца статутамі калегіі. Пры гэтым размер адлічэння грашовых сродкаў у фонд калегіі адвакатаў не можа перавышаць аднаго адсотка ад грашовых сродкаў, якія паступаюць у фонд калегіі адвакатаў.

ЧВЭРЦЬ СТАГОДДЗЯ — У «ЗВЯЗДЗЕ»

На нейкае імгненне чвэрць стагоддзя таму спыніліся мы — фотакрэспандэнт «Звязды» Юген Пясецкі, аўтар гэтых радкоў і новы наш фотакрэспандэнт Мікалай Амелчанка (на прыкладным плане) — ля лютэра, які ён шчыра з'яўляўся фотакрэспандэнтам. Нешта атрымалася.

Толькі адзін з іх, у дурны момант, не паддаўся. А я нават не крыкнуў, а толькі рукамі памахаў, маўляў, давайце хутчэй сюды. А вось вышэй, ужо на вышыні, яны ўсё гэта ўсё шматнога на нейкім стогнам рухалі ўніз. Лічы, у дурны момант, не паддаўся.

— Іду я па штурку ў чарговы раз, бо працуеце вы хлопцы, усёспаміне ён. — І раптам бачу, што над імі галавы завісла вельняныя каменныя глыбы, якія востра-востра павіна былі рухнуць уніз. Ва ўсім разе, скляпенне побач з выступам пачало пакрываць адлюшчэння, па ім пайшлі трышчыны. А глыбы, бедкі, нічога не бачылі і не разумелі. Толькі прыжылі галавы і глядзелі на мяне.

Шмат цяпер клопатаў у супрацоўніку ДАІ Мядзельскага РАУС. У летнія дні колькасць машын у гэтым прыгарадзе ўзрастае. Асцярожна і навакольнае дарожна-транспартнае здарэнне. А каб іх стала як мага менш, супрацоўнік дарожна-транспартнай службы праводзіць розныя прафілактычныя мерапрыемствы.

На здымку: камандзір узвода патрульна-даражнай службы старшы лейтэнант Іван БАРАНОВІЧ і старшы сержант Іосіф Каробчыч.

Фота Мікалай АМЕЛЬЧАНКІ.

Уладзімір ГОЙТАН.

«ПРАМЫСЛЮЎЦЫ» ВЫХОДЗЯЦЬ НА ВУЛІЦЫ Ё ЛІПЕНІ.

Астатнія прафсаюзы, хутчэй за ўсё, падтрымаюць іх увосен

Мы ўжо паведавалі, што прадстаўнікі адрознялі прафсаюзы прафсаюзы (радыёэлектроніка, аўта-сельгасмаша, металісты, энергетыкі і «абаронкі») выказалі намер правесці 15 ліпеня ў Мінску мітынг з мэтай прыцягнення ўвагі да разгара падзення ўзроўня жыцця ў краіне. Днём на сутрэчы з журналістамі аб'яднаны Федэрацыя прафсаюзаў да гэтай акцыі паведаміў старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарыч.

Пісталет — у кошык з чарніцамі...
Тое, што ў некаторых нашых суграмадзян ёсць на руках зброя, не з'яўляецца сакрэта. Вось і ўнора ў Маладзечне ў кватэры 25-гадовага маладога чалавека быў канфіскаваны пісталет «Анген», пераборны для стрэльбы баявой патронам.

Ці пускаяся гэтая зброя ў ход, высветліць следства. А вось наступны прыклад ужо не выклікае сумненняў ў гэтым. У Мінску ў аўтарак брыгады «хуткай дапамогі» быў дастаўлены ў балістцы з агінтральным раненнем у галаву 18-гадовага школьнага жыхара. Па папярэднім звесткам, страляў дзевяцікласнік адной з мінскіх школ з незарэгістраванага гавая-дэабога пісталета. Невядома, якія бы папярэднія абставіны, калі б пісталет «валет» 1944 года, які быў знойдзены ў лясным масіве каля вёскі Манькавічы, трапіў у даручныя рукі. Знаяшчу і адрозняў яго ў Пастаўскай РАУС юрыст аднаго з сумесных прафсаюзаў. Міліцыя высвятляе, ці не «засяццаліся» зброя ў якіх-небудзь ранейшых кримінальных здарэннях.

Васіль НІКАЛАЕВ.

Сёння наўрад ці выпадае гаварыць пра крах расійскай эканамічнай мадэлі і пра трыумф беларускай шляху да рынку. Беларуская кіраўніцтва ажыццяўляе зусім іншую ўнутраную і знешнюю палітыку, чым Масква. Адапаведна, беларуская грамадства вышэйшая паліцыя за гэтую рэформу існуючую, чым расійскае. Так, большасць беларускай своечасова атрымлівае зарплату і пенсію, але пры гэтым варты нагадаць, што гэтыя зарплату ў нейкай раз-жоў нейкай, чым у Расіі, да таго ж выдаюцца ў грашовых знаках, якія па афіцыйнаму курсу практычна немагчыма памяняць на цвёрдую валюту. Рэгулярнасць нашай зарплату алпа-чым не мізэрным памерам, высокай інфляцыяй, ростам цен. Калі б расійская кіраўніцтва наважылася ўключыць друкарскі станок — праблему з выплатай зарплату шыццарам і наўрад там таксама не было б. Затое з'явіліся б праблемы з інфляцыяй і выстраіліся б чоргі ля аб'ёмных пунктаў.

Красамовна і тое, як расійская ўлада паводзіць сябе ў адносінах да кузбаскіх шахцёр, якія ў знак пратэсту блакавалі Трансібірскае чыгуны. Па сутнасці, інжынеры гэтай ахцыі, вывешыўшы людзей на рэйкі, па-рушылі кримінальны кодэкс, бо па-

Post Factum Гэты дзень у гісторыі

● 10 ліпеня 1509 года нарадзіўся адзін з лідэраў Рэфармацыі Жан Кальвін.
● У гэты дзень у 1744 годзе Расія і Турцыя заключылі Кучук-Кайнарджыйскі мір, які завяршаў 6-гадовую вайну паміж імі. Асманская імперыя прызнала далучэнне да Расіі Азова і Керчы, рускі пратэктарат над Малдавіяй і Валахіяй.
● 10 ліпеня 1871 года нарадзіўся Мішэль Пруст, вядомы французскі пісьменнік-імпрэсіяніст, адзін з заснавальнікаў мадэрнізму. Асноўная праца М. Пруста — 16-томны цыкл раманаў «У пошуках страчанага часу».

● 10 ліпеня 1878 года ўпершыню на футбольным полі з'явіўся судзія са свістам.
● У гэты дзень у 1918 годзе V Усерасійскай з'езд Саветаў прыняў Канстытуцыю РСФСР — першую Савецкую Канстытуцыю.
● У гэты дзень у 1940 годзе Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР выдаў указ «Аб аднаўленні за выпуск недабрапраўнай і некамплектнай прамысловымі прадпрыемствамі». Вытворчасць браку аб'яўлялася антыгаварнавым злачынствам, раўназначным шкодніцтву.

● 10 ліпеня 1942 года нарадзіўся Пётр Ільіч Клімук, лётчык-касаманават СССР, уладарэнец Беларусі, двойчы Герой Савецкага Саюза.
● У гэты дзень у 1989 годзе ў Савецкім Саюзе пачалася першая масавая забастоўка: паліпашыня ўмоў працы і павышэння заробку патрабавалі дзесяткі тысяч шахцёрў.
● 10 ліпеня 1990 года на XXVІІІ з'ездзе КПСР М. Гарбачоў быў перавыбраны на пасаду генеральнага сакратара ЦК партыі.
● 10 ліпеня 1994 года ў Беларусі прайшоў другі тур прэзідэнцкіх выбараў, на якім перамогу атрымаў Аляксандр Лукашэнка.

І так бывае

Амерыканец Джэймс Эліс Сміт быў днём з'яўлены паліцыяй пасля многіх месяцаў беспаспяховых пошукаў. Джэймс сабраў банду і доўгі час рабаваў насельніцтва і магазіны горада Сакрамента, што ў Каліфорніі.

У нашым рэшт у «пазельшчыкаў» накіпалася немалая сума грошай. Гангстэры не прыдумалі нічога лепшага, як стварыць уласную гукзаснавальную кампанію, якая спецыялізуецца на «стылі» «рэп» пра ўсе свае прыгоды. Песні былі запісаны на пласцінку, якую выпусцілі ў продаж.

Кур'ёзы

Беспрыездны выпад адбыўся ў народным судзе Маскоўскага раёна Казані. Падобраныя абраваў сваёй аб адваката.

Мужчына сярэдняга годаў трапіў на лаву пасуддзя за ўгон прэстэжных інашмарка. А пакопкі пакаранне яму пагражала немалое, ён вырашыў наняць аднаго з самых вядомых і вопытных адвакатаў у горадзе. І той, свайго тэма не запамінаў. Абарона кліента ён правёў так траматна і ўспадкова, што судзіў вынес абавязковаму апраўданню прысуд. І, як відаць, паспяхіўся. Калі праз нейкі час алмаст сабраўся ехаць дамоў, ён не знайшоў на прыватным месцы сваёй машыны. Мяркуючы па характэрных прыметах угону і пакаваннях відавочаў, зрабіць гэта мог толькі яго наядуны кліент.

Цікава

Вучонымі выяўлена, што мужчына, які хоча пазнаёміцца з жанчынай, сапраўды рэгулава на імпульс. Аднак не на той «Імпульс» — дэадырант, што рэкламуецца на тэлебачанні, а на дэадырант, які з'яўляецца ад цела чароўнай незямлі.

Пажадлівасць, якая нечаканна ахвіляе мужчыну пры выглядзе жанчыны, што праходзіць міма, тлумачыцца не толькі яе прывабнай знешнасцю, а аэролам непадражальнага водару, які выдзяляюць асобныя гармоны — феромоны.
Кожны чалавек — і мужчына, і жанчына — «пахнуты» паронам, і будучы сексуальны партнёр выбірае сабе таго, чый пах прышоўся яму даспадоба. Ва ўніверсітэце Бірмінгэма правілі эксперымент: 600 жанчынам прапанавалі сесію ў адно з 90-літравых, расставленых у кабінэце. Крэслы, расставлены ў кабінэце, якое было аправавана мужчынскім паронам.

Сенсацыйным адкрыццём у галіне сексуальных адносін адрозняў ж скарыстальны розніца фірмы, якія прапануюць духі і дэадыранты для тых бабалаў, якім не шанцуе ў каханні. Яны свядчаць, што ў састану «лобубоных» сродках уключаны феромоны, зольныя ўзбуждаць нават мёртвага. Аднак прадстаўнікі фірмы маўчаць аб тым, што водар няправільна падобраны феромонаў можа прывесці да процілеглага эфекту.

Крымінал

Супрацоўнікі маскоўскай міліцыі затрымалі 38-гадовага жыхара ўкраінскага горада Сумы, які паведаміў па тэлефоне 02, што ў яго ў руках № 182 «Масква-Сумы», які адрэаўляўся з кіеўскага вакзала, закладзена бомба.

Як высветлілася, яго жонка спазнілася на вакзал, і муж, не доўга думачы, знайшоў вось такі спосаб, каб затрымаць поезд.

Дзесяці на белым свеце

Саманта і Арыяна Тарычэзі з італьянскага горада Венецыя былі жанатыя больш як дзесяць гадоў і жывілі душой у душы да таго часу, пакуль у іх не ўзнікла трэці.

У той дзень шытка прынесла ім у падарунак маленькае пшустыце кахання, якое яны падарвалі на вуліцы. Першыя тыдні ўсё ішло нармальна. Аднак, паступова асвоіўшыся, кахання стала патрабавальна, і яны пачалі пераходзіць ад аднаго да другога. Або я, або ён, — у слязах крычала жонка.

Муж спрабаваў абраваўшы раўніную жонку, але яна распалілася ўсё маінай. У выніку справа аб іх разводзе знаходзіцца на разглядзе ў гарадскім судзе.

А яшчэ быў выпадок
Пал

